

Melkveebedrijven kiezen steeds vaker voor buitenopslag melk in silotank

Verticaal melk opslaan

Meer en meer melkveebedrijven kiezen bij nieuwbouw of renovatie voor verticale melkopslag. Bij de keuze voor een silotank in plaats van een liggende tank is plaatsbesparing doorslaggevend. Toch speelt ook het imago een groeiende rol.

tekst **Annelies Debergh**

Ongeveer vijf procent van de bedrijven kiest nu voor een silotank.' Marc Cosijns, verkoper van melktanks van Mueller in België en Luxemburg, geeft aan dat het cijfer vooral op melkveebedrijven met grotere aantallen koeien slaat. 'Vanaf een tank van 15.000 liter nemen melkveehouders vaker een silotank in overweging. Dan spreek ik over bedrijven met 150 tot 200 melkkoeien.'

Over aantallen silotanks bij nieuwbouw kan Steven Gunst, salesmanager Packo, geen uitspraken doen. Packo is al sinds de jaren zeventig producent van dit type melktanks. 'In Nederland en Vlaanderen is de silotank pas de laatste twee jaar aan een opmars begonnen', geeft Steven Gunst aan. In Denemarken, Tsjechië en ook Engeland is verticale melkopslag al langer ingeburgerd.

Het opslagsysteem is na keuringsprocedures vanuit IKM in Vlaanderen en COKZ in Nederland ook hier algemeen aanvaard door de zuivelondernemingen. Zo is de belangrijkste voorwaarde in Nederland dat alle

openingen van de silotank in het tanklokaal zitten. 'De silotank geldt nu als een volwaardig alternatief bij plannen voor nieuwbouw of renovatie.'

De groei van de bedrijven ziet Kees de Koning, onderzoeker aan Wageningen Universiteit, als rechtstreekse oorzaak van het stijgende aantal silotanks. 'Verticale melkopslag is interessant bij grotere bedrijven of bij ruimtegebrek in bestaande situaties. In de hoogte gaan is makkelijker dan in de lengte uitbreiden. Bij een verticale melktank is sprake van meer volume. Dat biedt meer mogelijkheden om door te groeien.'

Silotank als statussymbool

De redenen om een verticale melktank te plaatsen zijn uiteenlopend, zo geven de diverse spelers op de markt van melkkoeltanks aan. Een daarvan is kostenbeheersing, zo stelt Erik Pel, marketingmanager bij DeLaval. 'Een silotank kan buiten geplaatst worden en wordt via een alkoof met het melklokaal verbonden. Een klein platform voor plaatsing van de silotank is voldoende. Verticale opslag komt op die manier goedkoper uit in

bouwkosten, zowel bij nieuwbouw als bij renovatie.'

Plaatsbesparing is volgens Steven Gunst de belangrijkste reden voor aanschaf van een silotank. 'De lengte van een koeltank voor 18.000 liter of 20.000 liter melk loopt al snel op tot respectievelijk zeven en acht meter', rekt hij na. 'Een verticale tank staat buiten en het grondoppervlak is beperkt tot een doorsnede van drie meter. Of het nu om een silotank van 15.000 of 30.000 liter gaat, dat maakt enkel verschil uit in de hoogte.'

Marc Cosijns wijst op een ander aspect bij renovatie. 'Soms geeft een buitentank de kans om het tanklokaal te gebruiken voor de bouw van een grotere melkinstallatie in een bestaande melkstal. De keuze is vooral bedrijfsafhankelijk.'

Terwijl een binnentank pas in een laatste fase van het bouwtraject wordt uitgekoken en aangeschaft, gaan melkveehouders vaak al in een vroeger stadium nadenken over een buitentank. Dat is enerzijds noodzakelijk doordat de tank moet worden opgenomen in de bouwplannen, anderzijds speelt het imago een steeds grotere rol, geeft Marc Cosijns aan. Hij noemt de silotank een soort modeverschijnsel. 'Een grote tank zien melkveehouders als een statussymbool. Met een buitentank kan een melkveehouder uitpakken. Vergelijk het maar met een mooie tractor.'

The sky is the limit

'Met een silotank is het makkelijker om nog uit te breiden', voegt Erik Pel toe. In de grootste silotank, geleverd door DeLa-

Wim Bos: 'Als de melkmachine uitgaat, ligt ook de silotank stil'

Melkveehouder Wim Bos uit het Drentse Elp investeerde een jaar geleden in een nieuwe melkveestal. 'Ik stond eerst sceptisch tegenover de silotank. Een tank buiten zag ik niet zo zitten vanwege het vuil worden. In Denemarken zag ik ze heel veel en leek dat vuil worden mee te vallen.'

Met deze praktijkervaring op zak, besloot Wim Bos in een verticale melktank van DeLaval te investeren. 'Deze silotanks worden in Denemarken geproduceerd en zijn daar meer ingeburgerd', zegt hij. Het prijsverschil was doorslaggevend. 'In plaats van een groot tanklokaal was nu alleen een platform nodig voor het installeren van de tank. Dat betekende een besparing op de totale bouwkosten.'

Sinds mei 2009 heeft Bos het verticale melkopslagsysteem van DeLaval in ge-

bruik. 'Deze tank was het eerst goedgekeurd voor officiële monsternamen', geeft Wim Bos aan. 'Voor de monsternamen is er een speciaal monsternamenkraantje. De visuele bepaling was eerst een probleem, maar die gebeurt nu door een hoeveelheid melk onder in de dop te laten lopen.' Het verticale opslagsysteem werkt goed, geeft de melkveehouder aan. 'In de tank koelt de melk heel snel dankzij de koelplaat onderin. Als de melkmachine uitgaat, hoor je ook de silotank niet meer.'

Melkveehouders kiezen bij nieuwbouw of renovatie van melkstallen steeds vaker voor verticale melkopslag

val, past 40.000 liter melk. 'De doorsnede van een silotank is altijd gelijk. Op hetzelfde platform kan later weer een grotere tank geplaatst worden. Stijgen in de hoogte kan altijd, "the sky is the limit".' Of silotanks extra flexibiliteit in bedrijfs-groei opleveren, durft Marc Cosijns niet te zeggen. 'In principe zijn bedrijven met een silotank flexibeler op het gebied van groei. In de praktijk zijn daar echter nog geen ervaringen mee.' Het ontbreekt niet alleen aan informatie over het verplaatsen van tweedehands silotanks, maar het transporteren ervan is ook moeilijk. 'Een silotank wordt via speciaal aangevraagd wegtransport geleverd. Levering en plaatsing vergen extra moeite.'

Wat de kostprijs betreft, komt een silotank sowieso duurder uit dan een traditioneel liggende melktank. Volgens Steven Gunst kost een silotank naargelang de grootte vijftien tot vijftig procent meer. 'Hoe groter de silotank, hoe kleiner het verschil tussen een horizontale en verticale tank.' Hij wijst onder meer in de richting van de constructie. 'Een verticale tank vergt een andere constructie. Alle gewicht komt op een kleinere bodem terecht.' Hij nuanceert dat echter onmiddellijk: 'Als je de silotank vergelijkt met een horizontale tank inclusief de kosten van het tanklokaal kom je al snel uit op een voordeel voor de silotank. Bij nieuwbouwwalstallen zien we dan ook dat veehouders sneller kiezen voor een silotank.'

Voor de hogere kostprijs verwijst Marc Cosijns naar de extra eisen door arbeidswetgeving. 'Bij een verticale silotank zijn extra veiligheidsmaatregelen opgelegd. Zo moet de ladder vanaf twee meter boven de grond afgeschermd zijn en is een hekwerk bovenop de tank nodig. Dat drijft de prijs op.'

Vermelding op bouwplan

De energiekosten zijn bij verticale en bij horizontale melktanks gelijk. Daarover zijn de melktankleveranciers het eens. 'Melk koelen kost, of het nu een horizontale of verticale tank is, altijd evenveel energie', zegt Steven Gunst. Wel een technisch verschil is er bij het roeren, zo stelt Erik Pel. 'Door het kleinere bodemoppervlak roert een silotank efficiënter bij kleinere volumes melk.' Bij het plaatsen van de tank kan goedkeuring van de gemeente nodig zijn. 'Maar plaatsing levert zelden problemen op, omdat een melksilo nooit boven het dak uitkomt', zegt Erik Pel. Dezelfde ervaring heeft Steven Gunst. 'De buitentank komt net als een krachtvoersilo wel op het bouwplan te staan, maar dat levert doorgaans weinig problemen op.'